

عنوان مقاله:

ارزیابی کیفیت علوفه گاوदानه (*Vicia ervilia*) در کشت مخلوط افزایشی با جو بهاره (*Hordeum vulgare*)

محل انتشار:

فصلنامه بوم شناسی کشاورزی، دوره 13، شماره 3 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 17

نویسندگان:

آرزو درخشانی - گروه زراعت و اصلاح نباتات، دانشگاه کردستان، ایران

غلامرضا حیدری - گروه زراعت و اصلاح نباتات دانشگاه کردستان، ایران.

شیوا خالص رو - گروه زراعت و اصلاح نباتات دانشگاه کردستان، ایران.

خلاصه مقاله:

یکی از مولفه های موثر در افزایش دستیابی به تولید پایدار در گیاهان زراعی، بهره گیری از الگوهای کشت مخلوط غلات - لگوم است. در این نوع کشت مخلوط تثبیت بیولوژیکی نیتروژن توسط لگوم سبب بهبود کیفیت علوفه می شود، که تراکم و تاریخ کشت دو فاکتور موثر بر آن محسوب می شوند. در این پژوهش، اثر تاریخ و تراکم کشت گاوदानه (*Vicia ervilia*) در الگوی کشت مخلوط افزایشی با جو (*Hordeum vulgare*) بر کیفیت علوفه مورد بررسی قرار گرفت. آزمایش به صورت فاکتوریل با دو فاکتور و بر پایه طرح بلوک های کامل تصادفی با سه تکرار انجام شد. فاکتورهای مورد بررسی شامل تاریخ کاشت (کاشت هم زمان، کاشت گاوदानه ۱۰ و ۲۰ روز بعد از کاشت جو بهاره) و تراکم کاشت گاوदानه (تراکم های ۵/۱۲، ۲۵، ۵۰ و ۷۵ درصد) در کشت مخلوط افزایشی با جو بهاره بودند. همچنین دو تیمار کشت خالص جو و گاوदानه نیز به عنوان شاهد در نظر گرفته شدند. صفات مورد مطالعه آزمایش نشان داد، بیشترین میزان ماده آلی (۷/۹۳ درصد)، الیاف نامحلول در شوینده خنثی (۱/۳۶ درصد) و اسیدی (۹/۲۴) در تاریخ کاشت هم زمان (۶ فروردین ماه) و کمترین مقادیر این صفات (به ترتیب ۲/۹۱، ۶/۳۰ و ۳/۲۳ درصد) در تاریخ کاشت گاوदानه ۲۰ روز پس از کاشت جو (۲۸ فروردین ماه) حاصل شد، در حالی که بیشترین مقادیر عناصر معدنی شامل نیتروژن، پتاسیم، سدیم و کلسیم در تاریخ کاشت هم زمان (۶ فروردین ماه) به دست آمد. با افزایش تراکم گاوदानه مقادیر نیتروژن، پتاسیم و سدیم گاوदानه افزایش یافت. بیشترین میزان (۶/۳۷ NDF درصد) و (۸/۲۵ ADF درصد) به تراکم ۵/۱۲ درصد و کمترین مقدار این صفات (به ترتیب ۳/۲۹ و ۸/۲۲ درصد) به تراکم ۷۵ درصد تعلق داشت. تاریخ های متفاوت و تراکم های مختلف کشت و اثر متقابل دو فاکتور بر روی قابلیت هضم گاوदानه در کشت مخلوط با جو اثر معنی داری نداشتند. در کل، چنین می توان اظهار داشت که در کشت مخلوط افزایشی گاوदानه با جو بهاره، تاخیر در تاریخ کاشت هر چند سبب کاهش ADF و NDF می شود، اما کاشت زود هنگام و هم زمان آن با جو، سبب افزایش کیفیت علوفه گاوदानه از نظر عناصر معدنی می گردد. نتایج نشان داد در کشت مخلوط گاوदानه با جو، تاریخ کاشت ۶ فروردین ماه گاوदानه از لحاظ عناصر معدنی به سایر تاریخ های کاشت برتری داشت و تراکم ۷۵ درصد گاوदानه به واسطه کاهش NDF و ADF از کیفیت علوفه بهتری برخوردار بود.

کلمات کلیدی:

الیاف نامحلول در شوینده اسیدی و خنثی، عناصر معدنی، ماده خشک قابل هضم

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1346733>

